

Regnvandsbaseret udledninger af spildevand

Den valgte struktur på mit indlæg:

- 1) Regnvandsbaseret udledning af spildevand
- 2) Retsgrundlag og ansvarlige myndigheder
- 3) Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 vedrørende vejprojektet i Horsens Kommune
- 4) Konsekvenserne af nævnsafgørelsen ift. suspension af dele af Miljøstyrelsens vejledninger

SPECIELT VEDR. REGNVANDSBASERET UDLEDNING AF SPILDEVAND

Der er ca. 20.000 regnbetingede udledninger - heraf er:
ca. 120.000 separatkloakerede udløbssteder for regnvand og
ca. 5.000 overløbsværker fra fælleskloakerede områder

Udledninger, der er etableret efter 1. oktober 1974, forudsættes omfattet af en tilladelse, der er meddelt af kommunen. Udledningerne skal i spildevandsplanen samt være registret i PULS. Kommunen er som hovedregel tilsynsmyndighed med indgrebsbeføjelser.

Det er Miljøstyrelsen er er tilsynsmyndighed ift. forsyningssekskabernes regnvandsbetingede udledninger med indgrebsbeføjelser

Kommunen og forsyningen kan dog blive enige om ændringer i spildevandsplanen, der sikrer forbedringer, hvor forsyningen så efterfølgende indsender en ansøgning om ny tilladelse

RETSKILDER/PRINCIPPER OG MYNDIGHEDER

Retskilder på EU hhv. nationalt niveau:

- Krav om EU-konform gennemførelse og anvendelse af EU's retsakter
- EU's miljøkrav er minimumskrav

De ansvarlige myndigheder:

- EU-Domstolens kompetence som normfastsættende og -fortolkende
- Miljø- og Fødevareklagenævnenes kompetence til efterprøvelse af retsgrundlag, beregninger ift. faktum samt konkret retsanvendelse
- Kompetencefordeling mellem Miljøstyrelsen og kommunerne. Der er ikke et underordningsforhold

VANDRAMMEDIREKTIVETS RESULTATMÅL OG VIRKEMIDLER

Miljømålsætning om ”god økologisk tilstand” og ”god kemisk tilstand” i overfladevandet, der skal realiseres gennem national vandplanlægning og – administration, herunder med respekt for EU-Domstolens praksis.

Der er en række myndighedsforpligtelser i de 3 planperioder :

- VP1 (2209-2015); 2VP (2015-2021); 3VP (2021-2027).
- Pligt til at kende vandets tilstand og kilder, samt pligt til løbende overvågning af vandets tilstand og påvirkninger
- Pligt til at forbedre tilstanden gennem indsats/foranstaltninger (inkl. progressiv reduktion af prioriterede stoffer) & pligt til at forhindre forringelser
- Bindende miljøkvalitetskrav vedr.: 1) forurenende stoffer, som er nationalt fastlagt, og 2) prioriterede stoffer, som er fastlagt på EU-niveau

VANDPLANLÆGNING

basisanalyse af miljøtilstanden
og løbende overvågning/monitoring

klassificering: som høj, god,
moderat eller ringe
økologisk
tilstand/potentiale
hhv.
kemisk tilstand
(herunder evt. ukendt)

miljømålsætning for VP2
hhv. PV3, der er opstillet i
miljømålsbekendtgørelsen

indsatsbekendtgørelsens §
8, stk. 3: Der må ikke
meddeles tilladelser, der
forringer tilstanden

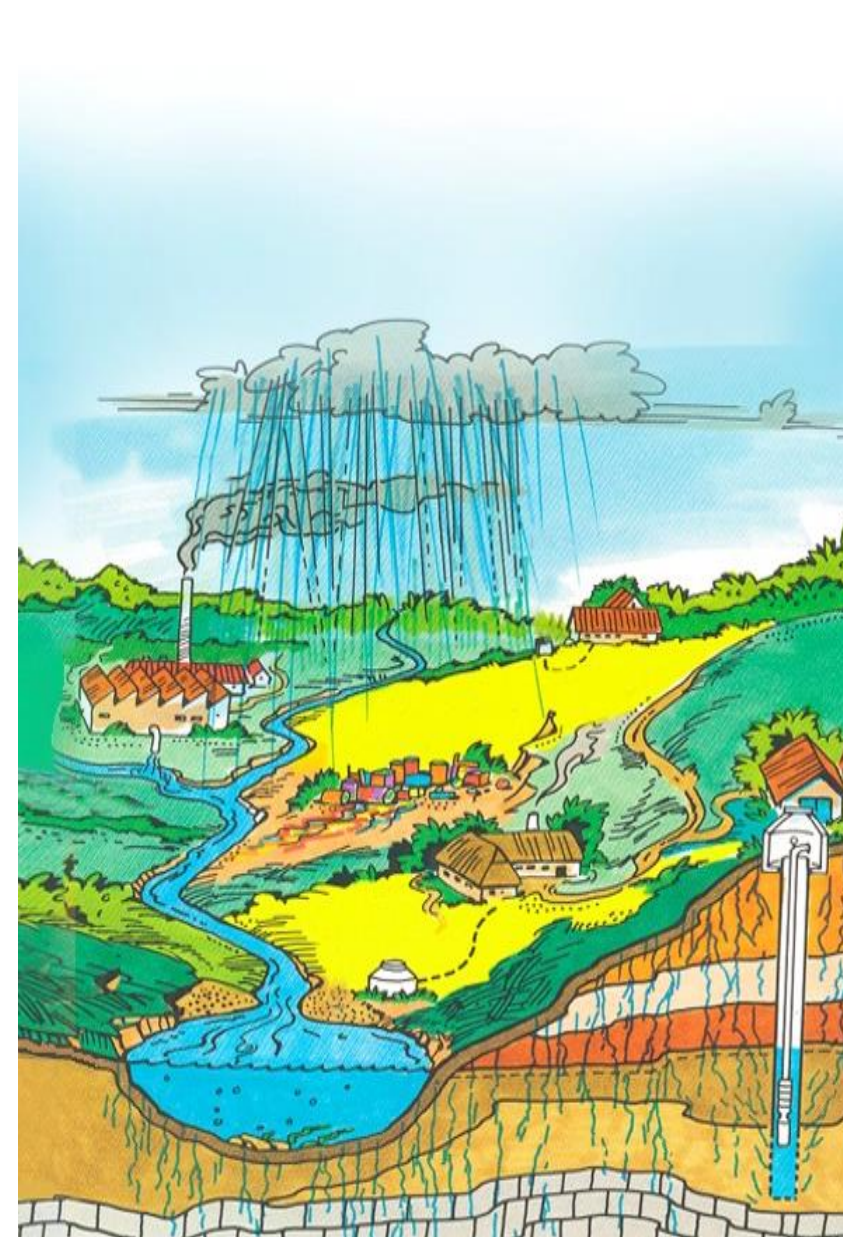
realisering af de opstillede
miljømål for "god økologisk
status" og "god kemisk
status" senest den 22.
december 2027

DE KUMULATIVE PÅVIRKNINGER AF ALLE KILDER SKAL INDDRAGES I VURDERINGEN

DHI-rapport "Best Practice til kortlægning samt reduktion af overløb fra fælleskloakerede afløbssystemer" 2017, opregner side 9 de typiske stoffer fra regnbetinget udledning:

Barium, bly, kobber, krom, kviksølv, nikkel vanadium, zink, bisphenol A, DEHP, LAS, nonylphenol, phthalater, PAH og TCCP (2-chloro-)1-methylethyl) fosfat)

Men er der også andre kilder til koncentrationen af stofferne i recipienten, som skal indgå i vurderingen

Vedrørende den konkrete sag:
Målsætningen, der er opstillet for Bygholm Å, er ”god økologiske tilstand” og ”god kemiske tilstand”

Opstrøms er **den samlede økologiske tilstand ringe**, og **tilstanden for miljøfarlige stoffer (MFS) er ‘ikke-god’**.

Der er målt et kobber-niveau på 1,717 µg/l, der er højere end det generelle miljøkvalitetskrav på 1,48 µg/l.

Maksimumskoncentrationen må efter miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsen være på 2,48 µg/l, og den højst målte koncentration i Bygholm Å er 2,8 µg/l. Dvs. der er tale om en overskridelse på 0,32 µg/l (jf. afgørelsen side 55)

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNETS BEREGNINGS- OG VURDERINGSGRUNDLAG

Standard ift. **baggrundsværdien** for kobber i vandløb er beregnet til 0,48 ug/l

Standard vedr. **middelstofkoncentrationer af kobber** i udløbsvand fra regnvandsbassiner er beregnet

DCE beregning af **det generelle tab af kobber fra landbrugsjorder**, som blev udført i 2018

Data vedrørende **indholdet af kobber i Bygholm Å** fremgår af basisanalysen, der er foretaget ifm. VP3

Miljøkvalitetskrav ift. kobber fremgår af miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsens bilag 2, tabel 3

NÆVNETS AFGØRELSE VEDR. DEN KONKRETE BEREGNING AF KONCENTRATIONEN FOR KOBBER

worst-case-scenario: Såfremt koncentrationen for kobber fastholdes som baggrundskoncentration, vil den resulterende koncentration af kobber ved en middelvandføring på 1.600 l/s i Bygholm Å og en udledning på 2,1 l/s fra bassinerne resultere i en koncentration af kobber i Bygholm Å på 1,751 µg/l ved en udledningskoncentration på 28 µg/l total kobber.

Den faktiske resulterende koncentration i Bygholm Å vil være mindre end 1,751 µg/l, da en del af kobberet vil være bundet i ikke- eller svært-opløselige forbindelser.

Den beregnede stigning af koncentrationen af kobber i recipienten indebærer en meget begrænset påvirkning af recipienten – **men det afgørende er, at der allerede i recipienten er tale om en overskridelse af kvalitetskravene for kobber.** Selvom en stigning fra 1,717 µg/l til mindre end 1,751 µg/l er en meget begrænset påvirkning, er grænseværdien dog overskredet i Bygholm Å.

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNETS AFGØRELSE AF 23. FEBRUAR 2023

I forhold til målopfyldelse konstaterer Miljø- og Fødevareklagenævnet, at indholdet af kobber i Bygholm Å opstrøms udløbet fra Hatting Bæk er 'ikke-god'.

Det følger af indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3 (jf. vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1, litra a), at myndigheden ikke kan træffe en afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen medfører en forringelse

NÆVNET HENVISER TIL FORPLIGTELSEN FORBUDET MOD FORRINGELSE

forringelse af tilstanden i forhold til forurenende stoffer skal ifølge EU-Domstolens praksis forstås således, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i den lavest mulige tilstandsniveau, skal enhver efterfølgende stigning af koncentrationen af stoffet anses som en forringelse af vandområdets tilstand i strid med vandrammedirektivets art. 4, stk. 1, litra a.

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNETS AFGØRELSE AF 23. FEBRUAR 2023

Konklusion: § 25-tilladelsen er ikke i overensstemmelse med § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre en forringelse af Bygholm Å's økologiske tilstand i form af en forringelse af kvalitetselementet for miljøfarlige forurenende stoffer.

§ 25-tilladelsen lider derfor af en væsentlig retlig mangel, hvorfor den ophæves.

Der er lagt vægt på, at 1) miljøkvalitetskravet for kobber er overskredet, **2)** tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer dermed er ikke-god, hvilket er det lavest mulige tilstandsniveau, samt **3)** projektet vil medføre ca. 2 % merudledning ift. det generelle kvalitetskrav for kobber i en middelsituation

KONSEKVENSERNE IFT. MILJØSTYRELSENS VEJLEDNINGER

Det fremgår af **vejledningen til indsatsbekendtgørelsen**, at de beslutninger, som myndighederne træffer om en mertilførsel af miljøfremmede stoffer, skal baseres på en helt konkret vurdering af påvirkningens betydelighed (signifikans) for vandområdets tilstand. Nævnet fastslår imidlertid, at det:

”ikke er i overensstemmelse med forpligtigelsen til at forebygge forringelser af tilstanden af overfladevand at tillade en mertilførsel af kobber efter en konkret væsentlighedsvurdering som anført i Miljøstyrelses vejledning til indsatsbekendtgørelsen, når kvalitetskravet allerede er overskredet. Vejledningen er ikke i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis om, at enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af et forurenende stof udgør en forringelse, når kvalitetskravet allerede er overskredet, hvorfor der i sagen ikke kan lægges vægt på, at Horsens Kommune har fulgt vejledningen”.

SOM OPFØLGNING PÅ NÆVNETS AFGØRELSE SUSPENDEREDE MILJØMINISTEREN DEN 6. MARTS 2023

- 1) Teksten i vejledningen til indsatsprogrambekendtgørelsen om anvendelse af en væsentlighedsvurdering

- 2) Dele af FAQ 43, hvori Miljøstyrelsen besvarer spørgsmålet:
”hvordan fastsættes kravværdier for et givet stof i en udledning, når miljøkvalitetskrav for stoffet i forvejen er overskredet i vandområdet?”